

Vec C-33/24

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

18. január 2024

Vnútroštátny súd:

Fővárosi Törvényszék

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

10. január 2024

Žalobkyňa:

ROSAS Logisztikai Kft.

Žalovaný:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

[omissis]

Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť, Maďarsko)

[omissis]

Žalobkyňa: ROSAS Logisztikai Kft. ([omissis] Budapešť [omissis])

[omissis]

Žalovaný: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (Riaditeľstvo štátnej daňovej a colnej správy pre opravné prostriedky) ([omissis] Budapešť [omissis])

[omissis]

Predmet sporu: napadnutie zákonnosti individuálneho rozhodnutia v colnej oblasti [omissis]

ROZHODNUTIE

Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť) prerušil konanie a predkladá Súdnemu dvoru Európskej únie návrh na začatie prejudiciálneho konania na základe článku 267 [prvého odseku] písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie o tejto prejudiciálnej otázke:

Má sa článok 173 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie, vykladať v tom zmysle, že umožňuje nepriamemu colnému zástupcovi, ktorý bol takto identifikovaný na základe administratívnej chyby, a ktorý koná ako colný deklarant, opraviť po prepustení predmetného tovaru do voľného obehu už podané a overené colné vyhlásenie tak, aby sa zmenou kódu statusu zástupcu z neho dodatočne stal priamy zástupca?

[omissis] [úvahy týkajúce sa vnútroštátneho procesného práva]

Odôvodnenie

Skutkové okolnosti tohto sporu

- 1 Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť) najprv informuje Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) o tom, že žalobkyňa po konzultácii v tejto veci uviedla, že v rámci tohto prejudiciálneho konania nežiada o anonymizáciu.

- 2 Žalobkyňa požiadala o prepustenie tovaru, ktorý nie je tovarom Únie, prijatého 30. mája 2022 s číslom leteckého nákladného listu 235-47241261 (ďalej len „predmetný tovar“), do voľného obehu. V colnom vyhlásení podanom elektronicky pod identifikačným číslom HU12100024022ED6RT2 (ďalej len „colné vyhlásenie“) uviedla, že sa chce zúčastniť na colnom konaní ako nepriamy zástupca spoločnosti PBT Hungary Kft. Nemzeti Adó- és Vámhivatal Repülőtéri Igazgatósága (Riaditeľstvo letísk štátnej daňovej a colnej správy, Maďarsko; ďalej len „daňový orgán prvého stupňa“) prijal colné vyhlásenie a v súlade so žiadosťou prepustil tovar do voľného obehu svojím rozhodnutím č. 6651931509/2022/NAV z 30. mája 2022, so žalobkyňou ako nepriamym zástupcom. Následne žalobkyňa podala na daňový orgán prvého stupňa žiadosť z 1. júna 2022 (ďalej len „žiadosť“), v ktorej žiadala o opravu colného vyhlásenia, pričom sa odvolávala na administratívnu chybu v kóde statusu zástupcu tak, aby bola v tomto vyhlásení uvedená ako priamy zástupca [spoločnosti PBT Hungary]. Žalobkyňa k žiadosti priložila splnomocnenie, ktoré jej 23. mája 2022 udelila spoločnosť PBT Hungary a ktoré sa týkalo udelenia priameho colného zastúpenia na účely prepustenia predmetného tovaru do voľného obehu.
- 3 Daňový orgán prvého stupňa rozhodnutím [omissis] žiadosť zamietol. Žalovaný rozhodnutím [omissis] potvrdil prvostupňové rozhodnutie. V odôvodnení uviedol, že daňový orgán prvého stupňa správne dospel k záveru, že žiadosti o zmenu deklaranta nemožno vyhovieť. Uviedol, že podľa článku 173 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (ďalej len „Colný kódex“), deklarant môže v zásade opraviť údaje v colnom vyhlásení, ale nemôže namiesto seba určiť iného deklaranta, keďže v takom prípade by „vystúpil“ z konania a na jeho miesto by ako dlžník nastúpila od neho nezávislá osoba. Dodržiavanie pravidiel týkajúcich sa colného režimu je základom možnosti opravy údajov. V dôsledku toho, hoci sa obsah colného vyhlásenia mohol opraviť, identifikácia deklaranta – v tomto prípade žalobkyne – sa opraviť nemohla. Žalovaný s odkazom na rozsudok Súdneho dvora vo veci Pfeifer & Langen (C-97/19), na ktorý sa v tejto súvislosti odvoláva žalobkyňa, uvádza, že v tomto rozsudku Súdny dvor nerozhodol, že v colnom vyhlásení je možné zmeniť osobu deklaranta. V tomto rozsudku len nariadil, aby v colnom vyhlásení bola preukázaná existencia právneho vzťahu nepriameho zastúpenia namiesto toho, aby zástupca konal výlučne vo svojom vlastnom mene a na svoj vlastný účet.

Žaloba a obrana žalovaného

- 4 Žalobkyňa podala proti rozhodnutiu žalovaného žalobu, ktorou sa domáha najmä zmeny jeho rozhodnutia tak, ako je uvedené v žiadosti, teda zmeny formy colného zastúpenia uvedenej v colnom vyhlásení na priame zastúpenie. Subsidiárne navrhuje zrušiť rozhodnutie žalovaného. [Žalobkyňa] sa domnieva, že toto rozhodnutie je nezákonné z viacerých dôvodov a odkazuje na článok 15 ods. 2, článok 77 ods. 3 a článok 173 ods. 3 Colného kódexu.

- 5 [Žalobkyňa] tvrdí, že mala plnú moc na priame zastupovanie v colnom konaní udelené spoločnosťou PBT Hungary a že v colnom vyhlásení sa dopustila administratívnej chyby v kóde statusu zástupcu. Túto chybu bolo možné napraviť prostredníctvom [žiadosti o opravu] colného vyhlásenia podľa článku 15 ods. 2 Colného kódexu v záujme presnosti a platnosti informácií a údajov. Podľa jej názoru žalovaný preto svojím výkladom, ktorý zastáva a ktorý je uvedený v jeho rozhodnutí, porušil ustanovenia článku 173 Colného kódexu. Žalobkyňa najmä tvrdí, že žalovaný nesprávne dospel k záveru, že colné vyhlásenie nemožno opraviť, pokiaľ ide o formu zastúpenia samotnej žalobkyne ako deklaranta, keďže takáto zmena nepredstavuje opravu údajov uvedených v colnom vyhlásení. Úplne opačné stanovisko bolo prijaté v bodoch 33 a 37 rozsudku Pfeifer & Langen. V týchto bodoch Súdny dvor uviedol, že aj informácie týkajúce sa deklaranta možno zmeniť. V tomto kontexte žalobkyňa odkazuje na odôvodnenie uvedené v súvislosti s článkom 173 ods. 3 Colného kódexu v dokumente „Commission Staff Working Document – Customs Expert Group – Section ‚Import and Export Formalities‘ – Guidance Document on Customs Formalities on Entry and Import into the European Union“.
- 6 [Žalobkyňa] sa tiež odvoláva na skutočnosť, že každodenná prax daňového orgánu podporuje právny výklad, ktorý obhajuje v súvislosti s možnosťou zmeny colných vyhlásení, pokiaľ ide o právo na zastúpenie v colnom konaní. V tejto súvislosti pripojila aj viaceré rozhodnutia v tomto zmysle.
- 7 Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe navrhuje zamietnuť žalobu žalobkyne. Naďalej trvá na tom, že podľa článku 173 ods. 3 Colného kódexu je oprava colného vyhlásenia povolená len z dôvodu, aby si mohol deklarant splniť povinnosti týkajúce sa prepustenia [tovaru] do colného režimu. Umožňuje sa oprava obsahu údajov, nie však údajov týkajúcich sa osoby deklaranta. V dôsledku toho deklarant už nemôže namiesto seba určiť iného deklaranta, keďže by tým „prakticky vystúpil“ z konania a ako dlžník by bol nahradený inou osobou, ktorá je od neho nezávislá, čo tiež odôvodňuje vylúčenie opravy. Žalovaný nepovažuje vec Pfeifer & Langen za relevantnú pre prejednávajúcu vec.

Relevantné ustanovenia práva Únie

Podľa článku 173 ods. 1 Colného kódexu sa deklarantovi na základe jeho žiadosti povolí oprava jedného alebo viacerých údajov uvedených v colnom vyhlásení po tom, ako uvedené vyhlásenie prijali colné orgány. Opravu nie je možné vykonať, ak by sa colné vyhlásenie vzťahovalo na iný tovar, ako tovar pôvodne uvedený v colnom vyhlásení.

V súlade s článkom 173 ods. 3 Colného kódexu možno na žiadosť deklaranta do troch rokov od dátumu prijatia colného vyhlásenia povoliť opravu colného vyhlásenia po prepustení tovaru, aby si mohol deklarant splniť povinnosti týkajúce sa prepustenia tovaru do dotknutého colného režimu.

Odôvodnenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 8 V prejednávanej veci sa Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť) pýta, či bola žalobkyňa na základe článku 173 ods. 3 Colného kódexu oprávnená požiadať o opravu colného vyhlásenia po prepustení tovaru do voľného obehu, aby sa zmenila forma zastúpenia z nepriamej na priamu.
- 9 Je potrebné uviesť, že článok 173 ods. 3 Colného kódexu (okrem článku 173 ods. 1 Colného kódexu, ktorý predstavuje všeobecnú zásadu) stanovuje možnosť deklaranta opraviť svoje predtým podané colné vyhlásenie aj po prepustení tovaru do voľného obehu. Právny inštitút opravy má v podstate umožniť deklarantovi splniť si povinnosti týkajúce sa prepustenia tovaru do dotknutého colného režimu (rozsudok Zes Zollner Electronic, C-640/21, bod 40). Uplatnenie tejto výnimky však treba vykladať reštriktívne (rozsudok Zes Zollner Electronic, bod 43). Tento výklad podporuje aj skutočnosť, že normotvorca napokon prijal obsah článku 173 ods. 3 Colného kódexu v rozšírenom znení v porovnaní s pôvodným návrhom a zahrnul doň „splnenie povinností týkajúcich sa prepustenia [tovaru] do colného režimu“. Tým sa obmedzuje možnosť opravy colných vyhlásení (rozsudok Zes Zollner Electronic, bod 44).
- 10 Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť) má pochybnosti o výklade práva Únie, [najmä] článku 173 ods. 3 Colného kódexu, pokiaľ ide o možnosť opraviť osobu deklaranta. Fővárosi Törvényszék sa preto pýta, či v prípade, že deklarant je nepriamy zástupca, ktorý koná vo svojom vlastnom mene, ale na účet inej osoby, je tento deklarant oprávnený požiadať príslušný colný orgán o zmenu formy zastúpenia uvedenej pravdepodobne v dôsledku administratívnej chyby (teda bez úmyslu brániť boju proti podvodom, ako je vymedzené v odôvodnení 15 Colného kódexu) tak, aby sa z nej stalo priame zastúpenie. Je potrebné uviesť, že ani prax maďarských daňových orgánov nie je jednotná, pokiaľ ide o výklad tejto otázky, v súvislosti s ktorou žalobkyňa v priebehu tohto konania pripojila rozhodnutia rôzneho obsahu týkajúce sa prípustnosti opravy, dokonca aj vo vzťahu k jej osobe.
- 11 Otázkou možnosti opravy osoby deklaranta sa už zaoberal Súdny dvor v rozsudku Pfeifer & Langen, v ktorom uviedol, že colné orgány môžu vyhovieť žiadosti o opravu colného vyhlásenia, pokiaľ ide o osobu deklaranta, ak deklarant omylom uviedol, že koná vo svojom vlastnom mene, a nie ako nepriamy zástupca (rozsudok Pfeifer & Langen, bod 59). Pokiaľ však ide o výklad tejto právnej otázky, z viacerých dôvodov sa nemožno domnievať, že rozsudok Pfeifer & Langen bol vydaný za podobných okolností, takže nevykazuje úplnú podobnosť. Na jednej strane tento rozsudok nebol vydaný na účely výkladu príslušných ustanovení Colného kódexu, ale ustanovení nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (ďalej len „starý Colný kódex“), v ktorom bola právna úprava čiastočne odlišná, pretože starý Colný kódex ešte neobsahoval ustanovenia analogické článku 173 ods. 3 Colného kódexu. Na druhej strane neexistuje ani žiadna skutková podobnosť s prejednávanou vecou, keďže vo veci Pfeifer & Langen deklarant nežiadal

[o zmenu] svojho postavenia z nepriameho zástupcu na priameho zástupcu, ale žiadal o opravu svojho vlastného vyhlásenia, v ktorom uviedol, že koná vo svojom vlastnom mene a na svoj vlastný účet, aby sa stal nepriamym zástupcom.

- 12 Podľa názoru Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť) Colný kódex – ako je podrobne uvedené v [bode 9 tohto rozhodnutia] – umožňuje opravu colných vyhlásení za prísnych podmienok. Hoci Súdny dvor v rozsudku Pfeifer & Langen potvrdil, že aj informácie týkajúce sa deklaranta v colnom vyhlásení možno zmeniť, samotný Súdny dvor tiež uviedol, že to nemôže viesť k riziku nezaplatenia colného dlhu (rozsudok Pfeifer & Langen, bod 50). Zmena nepriameho zastúpenia na priame by však mohla vzhľadom na článok 18 Colného kódexu predstavovať takéto riziko. Okrem toho je tiež sporné, či zmena informácií týkajúcich deklaranta môže slúžiť na splnenie požiadavky týkajúcej sa „splnenia povinností týkajúcich sa prepustenia [tovaru] do colného režimu“, ktorá je stanovená v článku 173 ods. 3 Colného kódexu. Na základe toho by výklad, ktorý by akceptoval opravu kódu statusu zástupcu v colnom vyhlásení z nepriameho na priamy, mohol spôsobiť problémy.
- 13 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy – najmä na rozsudok Pfeifer & Langen a nejednotnú prax vnútroštátnych orgánov – sa Fővárosi Törvényszék (Súd hlavného mesta Budapešť) domnieva, že na vyriešenie tejto veci je potrebné podať návrh na začatie prejudiciálneho konania s cieľom získať odpoveď na vyššie uvedenú otázku. V tejto súvislosti prerušil toto konanie podľa § 126 ods. 1 písm. a) a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (zákon č. CXXX z roku 2016 o občianskom súdnom konaní), ktorý sa uplatňuje na základe § 32 a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (zákon č. I z roku 2017 o správnom súdnom poriadku), a rozhodol o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

[omissis] [úvahy týkajúce sa vnútroštátneho procesného práva]

Budapešť, 10. januára 2024.

[omissis] [podpisy]